

N u o v a š a s

Baudž. byla Nr. 8-10

1973 m.

N U O S P R E N D I S

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Vardu

1973 m. liepos mėn. 19 d.

Vilniaus mieste

Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo Teisminė baudžiamųjų bylų kolegija, susidedanti iš pirmininkaujančiojo Lietuvos TSR Aukščiausiojo teismo pirmininko A. L I K O, ir liaudies tarėjų A. IVANAUSKO ir V. LIUTKAUS, sekretoriaujant J. KLIMČIAUSKAITEI, dalyvaujant prokurorui J. BARUČIONIUI, gynėjui-adv. G. GAVRONSKIUI, visuomeniniam kaltintojui V. KOVALIŪNUI,

uždaramame teismo posėdyje išnagrinėjo baudžiamąją bylą, kurioje kaltinamas Rimantas Č e k e l i s , Juozo s., gimęs 1955 m. sausio 7 d., Anykščių rajone, Skėmonių mieste, darbininkų šeimoje, lietuvis, TSRS pilietis, nepartinis, baigęs 9 vidurinės mokyklos klases, nevedęs, mokėsi Vilniaus J. Tallat-Kelpšos aukštesniosios muzikos mokyklos I kurse, gyveno Vilniaus m. - kaltinamas nusikaltimu, numatytu Lietuvos TSR BK 68 str. 1 d. ir 241 str. 1 d.

Išnagrinėjusi bylą, Teisminė kolegija n u s t a t ė: teisiamasis R. Č e k e l i s, būdamas priešišškai nusiteikęs Tarybų valdžiai, valstybinei ir visuomenei santykiams 1973 m. vasario mėnesį įkalbėjo paruošti ir išplatinti antitarybinio turinio lapelius moksleivį R. Kaušini, nepil-

namečius - moksleivius A. Vasiliauską, E. Jankevičių ir V. Vilkuotį. Vykdydami teisiemojo R.Čekelio duotus nurodymus, R.Kaušinis iš mokyklinių trintukų padarė raides antitarybinio turinio lapeliams spausdinti, V.Vilkuotis padėjo R. Čekeliui sugalvoti antitarybinio turinio lapeliams tekstus: "Šalin sovietus", "Kovok už Lietuvos laisvę", "Tegyvuoją vasario 16", "Laisvė jaunimui" ir panašiai. 1973 m. vasario 15 d. apie 20 valandą V. Vilkuotis, prašomas R. Čekelio, nupirko tušo ir popieriaus, užsirašinęs muzikos mokyklos 301 auditorijoje, pagal minimus šmeižtiško turinio tekstus, atspausdinti apie 20 antitarybinių lapelių. Visus šituos lapelius R.Čekelis kartu su V.Vilkuočiu, E. Jankevičium išsidalino ir išplatino Vilniaus miesto Vito, Antokolskio, Pionierių, Tiesos, Rusų, Liudos Giros, Garelio, Dzeržinskio bei Putnos gatvėse, o taip Gedimino kalne. Antitarybiniai lapeliai buvo priklijuoti prie skelbimų lentų, reklamos stulpų, kino teatro "Tėvynė" pastato, namų sienų, tilto ir kioskų, daugiau matomose vietose. R. Čekelis, platindamas antitarybinio turinio lapelius, viešai ragino kovoti prieš tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką, siekdamas susilpninti Tarybų valdžią, skleidė šmeižtiškus prasimanymus apie "laisvės" nebuvimą Tarybų Sąjungoje. R.Čekelis taip pat įtraukė į pavojingą valstybinį nusikaltimą moksleivį R.Kaušinį, moksleivius nepilnamečius A. Vasiliauską, gimusį 1956.XII.21 d., E.Jankevičių, gimusį 1955 m. X.29 d., V.Vilkuotį, gimusį 1955 m. VII.13 d., R.Čekelis padarė nusikaltimą, numatytą Lietuvos TSR BK 68 str. 1 d. ir 241 str. 1 d.

Teisiamasis R.Čekelis kaltu pilnai prisipažino ir parodė, kad 1973 m. vasario mėnesio pradžioje, būdamas priešiški nusiteikęs tarybinei valstybei ir visuomenei santvarkai,

tikslu išneikšti asmenišką protestą Tarybų valdžiai, organizavęs paruošimą ir išplatinimą, Vilniaus mieste, antitarybinio turinio lapelių, į nusikaltimą, išskiriant R. Kaušini, įtraukęs moksleivius, jaunesnius už save, su kuriais kartu gyvenęs muzikos mokyklos bendrabučio viename kambaryje. Apie moksleivių amžių jis nesidomėjęs, tačiau žinojęs, kad V. Vasiliauskas aštuoniolikos metų neturi, o kiti už jį patį buvo jaunesni.

Paprašius moksleivį R. Kaušinį padaryti iš mokyklinių trintukų raides, iš pradžių jis tam prašymui prieštaravęs, bet vėliau sutikęs ir, dalyvaujant A. Vasiliauskui raides padarė. Moksleivis Vilkuotis jam padėjęs sugalvoti antitarybinio turinio lapeliams tekstus, o vėliau atspausdinęs antitarybinius lapelius. 1973 m. vasario 15 d. apie 22 valandą, pagal susitarimą V. Vilkuotis, E. Jankevičius turėjo paruošę klijų ir apie 20 antitarybinių lapelių. Asmeniškai jis priklijavęs antitarybinių lapelių prie jaunimo sodo, tilto akmeninių sienų, kino teatro "Tėvynė" ir kit. Kada buvo klijuojami antitarybiniai lapeliai, tai vienas iš trijų stovėdavo sargyboje, kad kas jų nepastebėtų. Lapelius priklijuodavo su pirštinėmis kad ant popieriaus neliktų pirštų anspaudų. Antitarybinių lapelių tekstai, sugalvoti jo su V. Vilkuočiu, ragino kovoti prieš tarybinę valstybinę visuomeninę santvarką, prieš Tarybų valdžią, skleidė šmeižtiškus prasimanymus. Dėl padaryto nusikaltimo jis labai gailisi.

Teisiamojo R. Ūkelio kaltė patvirtinama ir kitais bylos įrodymais: įvykio vietos apžiūros protokolu su foto nuotraukomis (b.l. 3-8); daiktų atpažinimo ir apžiūros protokolais (b.l. 146-152); eksperto išvada (b.l. 158-160), kuriais nustatoma.

tyta, kad 1973 m. vasario 16 d. 01 val. 30 min. - 02 val. 45 min. Vilniaus mieste buvo rasti priklijuoti 12 antitarybinio turinio lapelių ir plastmasinė su sintetinių klijų likučiais tubelė. R.Čekelis, apžiūrėjęs lapelius patvirtino, kad tie patys antitarybiniai lapeliai, kuriuos jis 1973 m. vasario 15 d. 22 val. išplatinęs su kitais moksleiviais Vilniaus mieste.

Liudytojas V. Poliakovas parodė, kad 1973 m. vasario 16 d. 8 val. 30 min., eidamas Rusų gatve, pamatė prie spaustuvė "Peragalės" sienos priklijuotą antitarybinį lapelį "Tegyvuoja vasario 16", "Šalin sovietus". Viso buvo surasta 13 antitarybinio turinio lapelių, išplatintų Vilniaus mieste.

Liudytojas R. Kaušinis tardymo organams parodė, kad R. Čekelis pirmas pradėjęs kalbėti, prašydamas padaryti iš mokyklinių trintukų raides. Iš pradžių jis prieštaravęs R. Čekeliui, bet vėliau sutikęs ir padaręs.

Liudytojas A. Vasiliauskas parodė, kad su R. Čekeliu gyvenęs viename kambaryje. R. Čekelio prašomas jis padėjęs Kaušiniui sudėti išplauстыtas iš trintukų raides. Čekelis žadėjęs važiuoti į Kauną pagerbti savižudžio Kalantos metines, kalbėjęs apie antitarybinių lapelių ruošimą ir platinimą Vilniaus mieste.

Liudytojas V. Vilkuotis parodė, kad R. Čekelis jį prašęs padėti sugalvoti antitarybinio turinio lapeliams tekstus ir atspausdinti, pagal sugalvotus su Čekeliu tekstus, antitarybinius lapelius. 1973 m. vasario 15 d. apie 20 val. muzikos mokyklos 301 auditorijoje jis atspausdino apie 18-20 antitarybinio turinio lapelių.

Apie paminėtų antitarybinių lapelių platinimo pasiruošim patvirtino ir liudytojas Montrimas.

Iš antitarybinio turinio 13 lapelių, surastų Vilniaus mieste, seka, kad juose buvo raginama kovoti prieš tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką, prieš Tarybų valdžią. R.Čekelis kaip iniciatorius, įtraukdamas į nusikaltimą moksleivį R.Kaušini, nepilnamečius moksleivius A. Vasiliauska, E.Jankevičių, V. Vilkuotį, kurie buvo už jį patį jaunesni ir kurie, atžymėdami gimimo dienas kviesdavo Čekelį dalyvauti. Todėl jų visų amžius Čekeliui turėjo būti žinomas. R. Čekelis ruošdamas ir platindamas antitarybinio turinio lapelius, skleidė žeminančius šmeižtiškus prasimanymus, tuo pačiu siekė susilpninti Tarybų valdžią, ragino kovoti prieš tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką. Todėl jo veika atitinka nusikaltimo, numatyto Lietuvos TSR BK 68 str. pirmą dalį ir 241 str. pirmą dalį.

Teisminė kolegija, skirdama bausmę atsižvelgia į šias aplinkybes:

Teisiamasis R.Čekelis parengtiniame tardyme ir bisme kaltu prisipažino, savo kaltę suprato ir nuoširdžiai gailisi. Ši aplinkybė lengvina jo baudžiamąją atsakomybę.

Tačiau R. Čekelis, būdamas pavojingo valstybinio nusikaltimo iniciatoriumi ir organizatoriumi organizavo grupę, todėl ši aplinkybė sunkina jo baudžiamąją atsakomybę. Pagal Lietuvos TSR BK 25 str. R.Čekeliui turi būti skiriama bausmė atlikti griežtojo režimo patalpos darbu kolonijoje.

Sumos, išmokėtos liudytojams, juridinei konsultacijai pripažįstamos teismo išlaidomis.

Vadovaudamasi Lietuvos TSR BPK 331, 333 str. str.,
Teisminė kolegija

n u s p r e n d ė:

Rimantą Ū K E L I, Juozo s. pripažinti kaltu pagal Lietuvos TSR BK 68 str. pirmą dalį ir skirti jam 3 metus laisvės atėmimo, pripažinti kaltu pagal Lietuvos TSR BK 241 str. pirmą dalį ir skirti vienerius metus laisvės atėmimo. Remiantis Lietuvos TSR BK 42 str. subendrinus bausmės paskirti jam 3 metus laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo patalios darbu kolonijoje. Bausmės pradžia skaičiuoti nuo suėmimo dienos - 1973 m. balandžio 26 dienos. Kardomąją priemonę palikti - suėmimą. Atiteisti iš R.Čekelio teismo išlaidų 35 rublius.

Daiktinius įrodymus saugoti prie bylos, išskyrus plastmasinę tubelę "sintetiniai klėjai", kurią kaip nereikšmingą - sunaikinti.

Nusprendis galutinis, kasacine tvarka neskundžiamas ir neprotestuojamas.

Pirmininkaujantysis: (pas.) A. L I K A S

Liaudies teisėjas: (pas.) A. IVANAUSKAS ir V. LIUTKUS

Nuorašas tikrai

